

היום נתחיל בעזרת ה' מסכת שבת:

שבת דף ב

👉 הוצאה או הכנסה מרשות לרשות נקראת "יציאה".

👉 מהתורה איסור הוצאה מרשות לרשות בשבת הוא כשיש עקירה מרשות אחת הנחה ברשות אחרת, כגון שעקר חפץ מרשות הרבים והניחו ברשות היחיד או להיפך. רבן הוסיפו איסור גם כשעושה רק עקירה לבד או רק הנחה לבד, כפי שמבארת המשנה (גזירה שמא ישלים את המלאכה).

👉 כשהמשנה או הגמרא אומרת על עושה מלאכה בשבת שהוא "חייב" - המשמעות היא: שבשוגג חייב קרבן חטאת, במזיד חייב כרת, ובעדים והתראה חייב סקילה.

👉 כשהמשנה או הגמרא אומרת על עושה מלאכה בשבת שהוא "פטור" - המשמעות היא בדרך כלל: פטור אבל אסור, כלומר שהוא פטור מקרבן חטאת, אבל אסור לו לעשות כן.

משנה: יציאות השבת שתיים שהן ארבע בפנים = מדאורייתא שתיים: הוצאה והכנסה לעומד בפנים, ועוד שתיים מדרבנן: כשעשה עקירה בלי הנחה או הנחה בלי עקירה, ס"ה ארבע. **ושתיים שהן ארבע בחוץ** = מדאורייתא שתיים: הוצאה והכנסה לעומד בחוץ, ועוד שתיים מדרבנן: כשעשה עקירה בלי הנחה או הנחה בלי עקירה, ס"ה ארבע.

כיצד: העני עומד בחוץ (= ברשות הרבים) **ובעל הבית בפנים** (= ברשות היחיד).

פשט העני את ידו וחפץ בתוך ידו **לפנים** (= לתוך הבית - רה"י) **ונתן לתוך ידו של בעל הבית** (= ובכך עשה העני מלאכה שלימה של הוצאה - עקירה והנחה), **או שפשט העני את ידו** כשהיא ריקה והכניסה לתוך הבית (= רשות היחיד) **ונטל חפץ מתוכה** (= מתוך ידו של בעה"ב) **והוציא** את החפץ לרשות הרבים והניחו שם, **העני חייב** (= כיון שעשה מלאכה שלימה של הוצאה - עקירה והנחה) **ובעל הבית פטור** (= פטור לגמרי, כיון שלא עשה כלום). **הרי שתיים מן התורה לעומד בחוץ.**

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

פשט בעל הבית את ידו וחפץ בתוך ידו **לחוץ** (= לרה"ר) **ונתן לתוך ידו של עני** (= ובכך עשה בעה"ב מלאכה שלימה של הוצאה - עקירה והנחה), **או שנטל** בעה"ב חפץ **מתוכה** (= מתוך ידו של העני) **והכניס אותו לתוך הבית** (= רה"י), **בעל הבית חייב** (= כיון שעשה מלאכה שלימה של הוצאה - עקירה והנחה) **והעני פטור** (= פטור לגמרי, כיון שלא עשה כלום). **הרי שתיים מן התורה לעומד בפנים.**

פשט העני את ידו וחפץ בתוך ידו **לפנים** (= לתוך הבית - רה"י) **ונטל בעל הבית את** החפץ **מתוכה** והניחו שם ברה"י (= ובכך עשה העני חצי מלאכה - עקירה בלבד, ובעה"ב את החצי השני - הנחה בלבד), **או שפשט** העני את ידו כשהיא ריקה והכניסה לתוך הבית (= רשות היחיד) **ונתן** בעל הבית חפץ **לתוכה והוציא** העני את החפץ והניחו שם ברה"ר, (= ובכך עשה בעה"ב חצי מלאכה - עקירה בלבד, והעני את החצי השני - הנחה בלבד), **שניהם פטורים** (= פטור אבל אסור - פטורים מן התורה שהרי לא עשו מלאכה שלימה, ואסורים לעשות כן מדרבנן - שרבנן אסרו לעשות אפילו רק חצי מלאכה). **הרי שתיים מדרבנן לעומד בחוץ.**

פשט בעל הבית את ידו וחפץ בתוך ידו **לחוץ** (= לרה"ר) **ונטל העני את החפץ מתוכה** והניחו שם ברה"ר (= ובכך עשה כל אחד רק חצי מלאכה - בעה"ב עקר מרה"י והעני הניח ברה"ר), **או שפשט** בעה"ב את ידו כשהיא ריקה לרה"ר **ונתן** העני חפץ **לתוכה והכניס** בעה"ב את החפץ לרה"י והניחו שם (= ובכך עשה כל אחד רק חצי מלאכה - העני עקר מרה"ר ובעה"ב הניח ברה"י), **שניהם פטורים** (= כנ"ל). **הרי שתיים מדרבנן לעומד בפנים.**

גמרא: הגמרא מקשה שהמשנה במסכת שבועות מביאה כמה הלכות שהם 'שנים שהן ארבע' ובכללם את דברי המשנה שלנו 'יציאות השבת שנים שהן ארבע', ומדוע את המשך 'שנים שהן ארבע בפנים ושנים שהן ארבע בחוץ' לא הביאה המשנה שם?

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

התירוץ למסקנת הגמרא: כאן במסכת שבת שעיקר העיסוק הוא בדיני שבת, כתבה המשנה גם את האופנים בהם חייב המוציא מרשות לרשות מן התורה, וגם את האופנים בהם פטור מן התורה וחייב רק מדרבנן. ואילו במסכת שבועות שדיני שבת הובאו שם באופן אגבי, נקטה המשנה רק את האופנים בהם חייב מן התורה. ולכן כתבה שם המשנה רק 'שנים שהן ארבע' כלומר שני איסורי הוצאה והכנסה לעני ושני איסורי הוצאה והכנסה לבעה"ב (= שכל אחד עשה מלאכה שלימה - עקירה והנחה).

